

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Tractatus Secundus. De Baptismo & Confirmatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

impetrationis, ratione precum Ecclesie. Imo
quædam etiam vim habere, [v. g. fugandi Dæ-
monem] per motum operis operati, ex singulari
privilegio, docet Henric. l. 1. cap. 2. Sotus & alii.
Quia, inquit, etiam Ethnici, in quibus nec in-
tercesserunt preces Ecclesie, nec meritum ope-
rantium, quandoque signo Crucis [quod quidam
etiam putant de nomine Jesu] à Dæmone liberati
fuisse dicuntur? quod tamen alii eorum virtuti
objectivæ, quasi naturali, ascribunt, de quos plura
apud Scholasticos. v. Marat. d. 10. f. 1.

TRACTATUS II.

De Baptismo & Confirmatione.

CAPUT I.

De Baptismo?

Non agitur hic de Baptismo sanguinis, id est,
martyrio; nec de fluminis, seu spiritus, id
est, contritione, cum voto Baptismi, vel deside-
rio, quia non sunt Sacramenta: sed de Baptismo
fluminis, qui definitur, Ablutio corporis exte-
rior, facta sub præscripta forma verborum.

DUBIUM I.

Quæ materia Baptismi?

Resp. Materia remota licita, est aqua conse-
crata.

crata, si haberi potest, valida est omnis & sola
 qua elementaris quæ morali hominum æstima-
 tione sit naturalis & usualis, qualis est putei, ma-
 ris, paludis, pluviz, &c. item resoluta ex nive,
 grandine, glacie, licet accidentaliter quo ad calo-
 rem, saporem, & odorem, alterata sit, ut aqua sub-
 phurea, lixivium, jusculum aqua ita tenuiter ca-
 ne decoctum, aut aqua alteri corpori ita modice
 admixta, ut usum communem, & æstimationem
 aquæ retineat. Ratio responsionis est, ex *loanna*
 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua.* Quam
Thom. confirmat triplici congruentia. 1. est ma-
 xima commoditas aquæ, 2. ejus facilis usus,
 3. aptitudo ad significandum effectum, qui est
 emundatio à peccato. *Vnde resolves.*

I. Inepta materia Baptismi est, saliva, lotium,
 lacrymæ, sudor, cerevisia: item aqua sic permis-
 ta, ut non amplius sit apta ablutioni, nec vocetur
 aqua, v. g. lorum, brodium, vinum lymphatum,
 item aquæ artificiales ex rosis, herbis succisque
 expressæ, denique nix, grando, glacies non reso-
 luta. Ratio, quia morali hominum æstimatione
 non censentur aqua naturalis, & usualis, *Laym.*
3. 2. cap. 3. Bonac. d. 2. q. 2. p. 3.

II. Quia de quibusdam cum ex dictis cum aliis
 dubium est v. g. de jusculo & cerevisia valde te-
 nu, lixivio. (& secundum *Granat in 3. d. c. 4. tr. 1.*
d. 3. dub. 2. aqua rosacea) hinc in necessitate licet
 illis uti, et si postea Baptismus sub conditione sit
 repetendus. v. *Escobar. Laym. Bon. ll. cc.*

III. Uti aqua impura vel non consecrata, cum
 alia haberi potest, est grave peccatum, ob Sa-
 cramentum

cramenti irreverentiam, Bonac. l. i. ca. i. nu. 7.
Dian. p. 9. l. 6. R. 33. & alii quinque, licet Gra-
nod. & Quintanad. putent non esse mortale uti
non benedict.

Resp. II. Proxima materia Baptismi est ab-
lutio. Quæ valde fit tribus modis: scilicet im-
mersione, aspersione, infusione, juxta praxin di-
versarum Ecclesiarum, quæ servanda est, ita ut
moralis hominum judicio censeatur esse lotus.
Ex præcepto tamen caput abluendum est, quod
praxis Ecclesiæ habet. Ratio, quia quolibet horum
modorum fieri potest ablutio. Et quidem trinam
mersionem non esse necessariam, constat ex Con-
cilio Tolitano. Ubi tamen trina vel immersio, vel
infusio usitata est, sine gravi peccato, extra neces-
sitate, non potest prætermitti, ut docet D.
Thom. et alii, secluso scandalo & contemptu,
dicant esse tantum veniale. Laym. l. c. nu. 4. Bon.
l. c. Unde resolves.

I. Non verè baptizatur, cuius nulla pars immedie
tangitur, v. g. infans in utero, vel cista, vel adul-
tus, cujus vestes tantum sunt aspersæ. Laym. Bon.
l. c.

II. Non requiritur ad valorem, ut qui baptiza-
tur, emergat ex aqua: quod tamen grave pecca-
tum est, et si nihilominus moriturus esse bap-
tizandus. Laym. cap. 3. num. 5. uti etiam matrem
nihilominus morituram, vel mortis ream, aperi-
re, ut infans baptizetur. Laym. l. c. 2. c. 3. n. 2. ubi
unicum casum excipit, si nimirum mater sit mor-
te digna, & si supplicium differatur infans cer-
to sit moriturus ante natiuitatem. Verum rectè
ad

addit ex *Suar.* casum hunc, vix moralem & Prædicum esse. *v. l. c.*

III. Invalidus est Baptismus, 1. Si quis labium in aquam vel ab alio protrudatur, & tamen formam pronunciet. 2. Si formam pronuncians non teneat puerum, & alter abluat, aut aquam affundat. 3. Si aqua è fonte profliente, aut stillante decidente, baptizandus ei se submittat. Ratio quia in his non tu, sed alter abluit. *Ben. p. 1.*

IV. Ob probabilem utrimque sententiam, dubius est Baptismus, ideoque si in necessitate est datus, repetendus sub conditione. 1. Si tantum una vel altera gutta sit adhibita. *v. g.* si morsaque lustralis multitudo sit aspersa. Quod sine necessitate non licet, cum ad ablutionem non videatur sufficere quicumque aquæ contactus, sed requiri successivus, cum aliquo motu. *Bonac. loc. cit. n. 13. ex Suar. Con. Græ.* In casu tamen necessitatis, sic baptizare concedit *Marat. tom. 3. d. 1. sess. 4. Granadus in 3. p. c. 5. tr. 1. d. 4. n. 12.* 2. Si tantum sit abluta pars minus principalis, *v. g.* digitus, manus, vel pes. Nam si pars principalis, *v. g.* scapulae, vel pectus, nemo dubitat. 3. Si tantum crines sint tincti, licet *C. de Lugo Resp. mor. l. 1. d. 1.* hunc validum esse contendat. 4. Si infans tinctus sit involutus adhuc secundinae suae, id est, pelliculae corpori annexae. In necessitate tamen, in prædictis casibus Baptismus debet conferri sub conditione. *Hurt. de Bapt. d. 1. diff. 12. v. Laym. l. c.*

V. Cum terna usurpatur affusio, aut immersio, ad nomē Patris & Filii, & Spiritus Sancti iur-

ta praxin Ecclesiæ, cavendum, ne ter, sed semel tantum pronuncietur forma. Quæ rectius ita profertur, ut ante tertiam ablutionem non finiatur; quia forma cū quacunque prima ablutione, Baptismum constituit. *Regin. lib. 2. 7. cap. 3. Laym. lib. 5. tr. 1. cap. 3.*

DUBIUM II.

Quæ sit forma Baptismi?

Resp. Forma necessaria Baptismi est hæc: Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filii & Spiritus sancti, Amen. A qua non differt illa Græcorum substantialiter: *Baptizetur* (vel ut Arcadius vult, *baptizatur*) *servus Christi, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.* Porro quinque sunt: quæ significantur in prolatione formæ, juxta quæ valor ejus debet expendi, 1. Persona baptizantis, saltem implicite: quod in forma Græcorum non negligitur, cum *te* baptizetur, item valeat, ac baptizetur à me. 2. Actus baptizandi: quia alioqui forma non haberet connexionem cum materia, eamque non determinaret, eū ablutio ad varios fines possit referri. 3. Persona baptizandi: quia uti ablutio, ita & forma circa certam personam versari debet. 4. Unitas divinæ naturæ, quod sit per voces, *in nomine.* 5. Tritinas personarum: idque explicite & distinctè vulgaribus vocabulis, *Fili, cap. 3. Laym. c. 4. Bonac. par. 4. Unde resolves,*

I. Valde baptizat, etsi venialiter peccet, qui pro *Baptizo*, dicit *Abluo, mergo, &c.* vel pro *Te*, utitur communi nomine, Græcorum more, vel

pro.

proprio, vel baptizo Petri: vel qui honoris causa dicit, baptizo Dominationem vestram. *Lo. p. cap. 4 n. 6. Bor. p. 4 n. 9. & seq.*

II. Valet forma, etsi omittat, *Ego & Amicus* quia omnia significata per formam salvantur, secus si omittas *Te*; quia non significatur persona baptizandi. *Ibid.*

III. Non valent hæc formæ: baptizo te in nominibus Patris, & Filii, &c. quia multiplicatur natura, seu essentia divina 2. baptizo te in Patre & Filio, &c. vel cum Patre, &c. vel per Patrem, vel in nomine Patris, per Filium, in Spiritu sancto, vel in fide, virtute, maiestate Patris, &c. (quam tamen alii dubiam esse volunt.) Ratio, quia significatur diversitas essentiae, aut certe unitas non satis exprimitur. 3. Baptizo te in nomine Dei, vel sanctissimæ Trinitatis, vel in nomine DEI unius & trini, vel in nomine trium personarum: vel Patris & Filii omisâ personâ Spiritus sancti. Ratio, quia non exprimitur distinctè tres Personæ. 4. In nomine Domini nostri JESU Christi: quia tamen forma olim Apostolos usos, sed ex speciali privilegio, multi docent, alii negant, dicuntque eos baptizasse in nomine Christi addendo illud nomini secundæ personæ, non omisâ nominibus aliarum personarum. Cum ergo Nicolaus Papa dixit, eam formam valere, vel intellexit, si pro nomine Filii ponatur nomen Christi intellexit: vel locutus est, ut doctor privatus. *v. Ant. c. 11.*

IV. Dubiæ sunt formæ, ob sententiâ utrimque probabilem auctorum: 1. Baptizo te in nomine Patris,

Patris, in nomine Filii, in nomine Spiritus Sancti, vel Baptizo te in nomine Patris, baptizo te in nomine Filii, &c. Ratio, quia non exprimitur unitas essentialis. 2. Baptizo te in nomine genitoris, genitii, & spirati; vel in nomine omnipotentis, sapientis, & boni; vel in nomine ingenti, geniti, & doni. Ratio, quia trinitas personarum non explicatur vocibus, quibus à fidelibus omnibus debet, & potest apprehendi. 3. Baptizo te in nomine Patris & Filii, & Spiritus Sancti, & Mariæ Virginis: quia dubium est de intentione Ministri; qui si eo sensu voluit dicere Mariæ, quo Patris, Filii, & Spiritus Sancti, non valet, cum sit contra sensum essentialem à Christo intentum: si verò tantum voluit illam invocare, ut coadjutricem gratiæ impetrandæ, vel aliter, valet; cum tantum sit mutatio accidentalis, *Fill. t. 2. cap. 3. num. 50. v. etiam Laym. & Bon. l. cc.*

DUBIUM III.

De Ministro Baptismi?

ARTICULUS I.

Quid sit Minister Baptismi?

Resp. Valide ministrat omnis homo ratione utens, cujuscunque fidei vel infidelitatis, status, aut sexus. Licet, tanquam minister ordinarius, & ex officio, Sacerdos habens jurisdictionem, aut commissionem, vel ex ejus commissione, Diaconus: In casu tamen extreme necessitatis, omnis qui potest

A a

test

test validè, etiam facit licitè, tenerurque, ut primo succurrat. *Laym. l. 5. t. 2. cap. 7.* Unde resolu-

I. Non tantum Diaconus, sed nec Parochus aut Episcopus, absque commissione, extra suam Dioccesiam, vel Parochiam, (vel intra eam alios) licitè baptizat: ideoque etiam peccant parentes, qui sine licentia sui Prælati, alieno debent prolem baptizandam, cum violent jus Parochi. *Laym. l. c.*

II. Diaconus non tantum in extrema necessitate, sed etiam in alia notabili, baptizare potest: quidem cum solemnitate, ex commissione Episcopi, vel Parochi; ut si v. g. ob multitudinem baptizandorum, aliudve grave impedimentum, ipsi facere non possint, *Laym. l. c.*

III. Cum in necessitate confertur Baptismus, servandus est ordo, ita ut si adsit, & non detrectus Sacerdos vel Diaconus, is reliquos præcedat. Si etiam Clericus laicum, vir mulierem, fidelis infidelem: nisi fortè inferior melius noverit modum, ut solent obstetrices, (quæ proinde examinari, & approbari debent à Pastoribus) vel alia iusta causa sit, ut quia virum ad parientem ingredi non debet. Quod si laicus baptizet præsentem Sacerdotem, & secundum quosdam, etiam præsentem Diaconum, censent esse mortale: quia id laico tantum competit, ob defectum Sacerdotis, qui sine injuria ordinis & Sacramenti, talem licentiam dare non potest. In reliquis, perversio illius ordinis est tantum veniale, præterquam, si coram fidei hæreticus adhiberetur, quod volunt esse mortale. *Laym. c. 1. n. 4. Cón.*

ARTICULUS II.

An duo possint simul unum baptizare?

Resp. I. Si alter applicet materiam, alter formam, nullus erit Baptismus: quia dicens se ablueret, cum non abluat, formam habet falsam, etiam si usurpet Græcorum, *baptizetur servus Christi*, vel quæ putatur illi æquivalere, *baptizet te Christus*, subintelligitur enim, *per me*; alioqui si excludatur persona Ministri, ut sensus sit, *baptizet te Christus*, & non ego, sive non per me, forma nulla est. In casu tamen necessitatis, posse sub conditione ita Baptismum conferri, ut v. g. mutus formam nesciens ablueret, cæcus autem formam pronunciaret, docet *Hurt. d. 2. dis. 6.* additque debere talem elapso periculo, iterum sub conditione baptizari. *v. Escob. Fill. cap. 4. Dian. p. 3. t. 3. R. 26. ex Chapeavill. Marsil. & c. Bon. d. 2. q. 2. p. 4. n. 2; Laym. c. 7.*

Resp. II. Si plures ministri singuli abluant, & formam pronuncient, graviter peccant contra ritum Ecclesiæ. De valore sic solet distingui: Si quilibet intendit baptizare, dependenter ab alio, ut causa particularis, invalidè baptizant, sive singuli dicant, *Ego te baptizo*, sive, *Nos te baptizamus*: quia forma, cujus sensus censetur esse, absolute & independenter baptizare, non cobaptizare, est falsa. 2. Si quis per se intendat baptizare, independenter ab alio, validè baptizat: quia omnia

requisita ponit. Ut patet à simili in missa ordina-
tionis, quâ Sacerdotes noviter ordinati simul con-
secrant cum Episcopo, dummodo simul eodem
instanti formam absolvant: si autem non simul
absolvant, is tantum consecrat, vel baptizat, qui
prius absolvit. *v. Fill. t. 2. cap. 4. n. 72. & Bon. l. c. a.
23. Laym. c. 7.*

D U B I U M IV.

Quod sit Subiectum Baptismi?

Resp. I. Subiectum capax Baptismi, est solus
homo vivus, ab Adamo descendens, nondum ba-
ptizatus.

Resp. II. Validè baptizantur infantes, item pe-
petuò amentes, qui nunquam usi sunt ratione
quia censentur ejusdem conditionis cum infanti-
bus. Si autem aliquando sint usi ratione, non valet
Baptismus, nisi ante amentiam petiverint,
*v. Bonac. d. 2. q. 2. p. 6. Laym. cap. 6. Unde resob-
ves.*

I. Si puer inter baptizandum, nondum finita
forma, moriatur, Baptismus est nullus.

II. Non valet Baptismus iteratus, ideoque u-
terque, tum rebaptizans, tum rebaptizatus, pec-
cant mortaliter, fiuntque irregulares, & in jure ci-
vili subjacent pœnæ mortis. Quas tamen pœ-
nas non videtur incurrere is, qui etsi sine iusta
causa rebaptizat sub conditione: quia intelliguntur
de Baptismo absolutè dato, quando moraliter
constat, priorem Baptismum fuisse validum. *v. d.
Lay. c. 5. Bon. p. 5.*

III. Nondum perfectè natus est baptizandus, si sit periculum, dummodo pars aliqua possit abluī: quia est homo vivus, nec certò constat esse incapacem.

IV. Si dubium sit, an infans vivat, baptizandus est sub conditione.

V. Validè baptizatur, quem minister putat esse alium; aut licet sit puella, quam putat esse puerum: quia intendit baptizare præsentem. Aliud est in Matrimonio, quia intendit contrahere cum illa, quam putat, *Bonac. p. 4. n. 26.*

VI. Validè, etsi extra necessitatem illicitè, plures simul baptizantur, hac forma: *Ego vos baptizo,* &c. *Bonac. p. 4.*

VII. Monstrum, quod capite & pectore formam hominis refert, est baptizandum; secus si bestialem refert. Quod si verò caput tantum sit femininum, putat esse baptizandum *Cemilolus Narvar,* tamen & alii volunt differendum, donec certius cognoscatur; nisi periculum mortis immineret, tum sub conditione baptizandum esse. Quod si habeat membra hominis geminata, & dubitetur, num sit unus homo, an duo, duplex Baptismus conferendus est, unus absolurè, alter sub conditione, in ea parte, quâ membra apparent imperfectiora. *v. Laym. l. 5. tr. 2. cap. 3. Bon. p. 6. & Rituala Romanum. tit. de Baptismo.*

Resp. III. Extra mortis periculum, validè, non tamen licitè, baptizantur Ethnicorum infantes, invitis parentibus. Ratio, quia vel auferuntur parentibus, & fit illis injuria; vel relinquuntur, & fit injuria Sacramento, quod exponitur irrever-

rentiæ. Quod si tamen possint Christianè educari (ad quod tunc obligaberis) licebit in his casibus, 1. Si parentes sint tua mancipia; tunc enim tui potius sunt, quam illorum. 2. Si parentes ab uno quando fuerint baptizati, vel uterque, vel saltem alteruter: quia tunc Ecclesia jus in eos habet. 3. Si alter parentum petat: tunc enim iusta eius voluntas iniustæ alterius præferenda est, in favorem proli & fidei. 4. Si infans sit in periculo mortis. 5. Si rationis jam compos puer perat: quia in negotio religionis, est sui juris. Indubio autem de usu rationis, sufficit esse. 7. Annotum. v. Laym. de Fill. t. 2. c. 6. Bon. p. 6. n. 12.

Quæres. An Baptismus aliquando repeti possit, & quâ formâ?

Resp. Cum temerè rebaptizare sit morale ex objecto, quia est in genere sacrilegii, dum conatis ministrare Sacramentum incapaci: hinc ad hoc, ut non liceat rebaptizare, non requiritur certitudo de Baptismo, sed sufficit, si pro eo sint conjecturæ; ut v. g. quod quis natus & educatus sit inter fideles, nec pro contraria parte rationes alicuius momenti occurrant: leve enim, vel metaphysicè dubium non sufficit, sed requiritur grave & mortale, vel saltem rationabile. In quo inclinandum esse in favorem baptizandi, rectè monet Laym. c. 3. ex Suar. & aliis. Unde resolves.

I. Sub conditione baptizandi sunt, 1. qui cum materia & forma, aut intentione dubia (secundum supradicta) sunt baptizati. 2. Infantes expositi, & reperti sine scheda testante de Baptismo; secus cum ea. Ita communiter, Quintanad. tamen t. 1. f. 16. c.

16 & 14. contendit etiam hos esse rebaptizandos.
 3. Baptizari ab obstetricibus veneficis; præsertim
 si falsæ, vel convictæ fuerint, aliquando non rectè
 baptizasse, *Laym. cap. 5. n. 3.*

II. Infantes ab obstetricibus, vel parentibus, vel
 cognatis, &c. ob necessitatem baptizatos, promi-
 scue omnes sub conditione rebaptizare, (quando
 obstetrices bonæ, & benè instructæ censentur,)
 non licet; quia de valore Baptismi prudenter & ra-
 tionabiliter dubitari non potest. *Suar. Laym. l. 5. t.*
2. c. 5. qui tamen contrariam consuetudinem quo-
 rundam Parochorum damnare non audent, &
 quod experientia didicerint, obstetrices non raro
 fuisse deceptas à diabolo, ideoque revera pericu-
 lum aliquod sit animæ, ob quod irreverentia
 cesset: additque eam consuetudinem approbatam
 fuisse à Pastoralis Romano edito Antverpiæ
 1607, eamque sententiam tenet *Sylv. apud Dian.*
p. 5. t. 13. R. 86. & ipse *Dian. p. 9. t. 6. R. 35.* cum aliis
 2. censet eam probabilem, habereque locum in
 omnibus baptizatis ab hæreticis, licet sint adulti;
 quod *C. de Lugo, R. mor. l. 1. d. 2.* rectè limitat ad il-
 las circumstantias, in quibus prudenter dubitari
 possit de defectu materiæ, formæ, vel intentio-
 nis. Denique *Quintan. t. 1. f. 6.* docet infantes su-
 prædictos ferè omnes rebaptizari posse sub con-
 ditione.

III. Peccat graviter Minister, qui non rebapti-
 zat eum, de quo rationale dubium juris, vel fa-
 cti manet, num validè sit baptizatus: quia te-
 netur proximum liberare probabili periculo gra-
 vis mali, cum facile potest, *Lay. l. c. Quint. l. c. 2.* Si

non diligenter inquirat in talis Baptismi valorem nisi de hoc aliunde constet. *Quint. l. 1. §. 6. & 7.*

IV. Non est rebaptizandus, de cuius Baptismo habetur testimonium unius oculati testis, licet fœminæ; dummodo non sit suspecta, nec alius obster. *Laym. l. c.*

V. Qui verè & rationabiliter dubitat de suo Baptismo, tenetur petere Baptismum, & Parochum ei conferre. *Quint. l. c. §. 13. & 19.* & interea abstinere ab usu aliorum Sacramentorum.

Resp. II. Baptismus sub conditione, hac forma conferendus est: *Si baptizatus es, non te baptizandum es baptizatus, Ego te baptizo, in nomine &c.* Ac licet sufficiat, sola mente conditionem proponere, si ex omissione non timeatur scandalum; tutius tamen est, exprimere verba saltem ista: *Si non es baptizatus, &c.* *vid. Tol. l. 2. c. 19. Laym. l. Suar. d. 31. Fill. t. 2. c. 4. q. 9.* Patrinus autem in hoc Baptismo necessarius non est, nec adhibendus. *Quint. l. c. §. 18.*

DUBIUM V.

De Cæremoniis Baptismi.

ARTICULUS I.

Quæ servanda circa cæremonias baptizandi?

Resp. Cæremoniæ Baptismi petendæ sunt ex agenda cujusq; Ecclesiæ. Universim tamen circa eas servanda sequentia. I. Baptismum extra ne-

cessitatem, absque peccato non posse conferri, nisi in aqua consecrata. Quæ cum deest, habetur formula brevis in quibusdam Agendis, ex tempore aliam consecrandi, pro casu necessitatis. Quod si etiam hac formulâ careas, adhiberi potest aqua communis benedicta. 2. Baptismum solemnem non conferendum, nisi in templo & loco ad id deputato, nisi filiis Regum, & Principum, quibus adde filios Catholicorum, in locis hæreticis: interim quoad hoc, in magnatibus & nobilibus conuenietur in multis locis. *Laym. cap. 8. n. 8.* 3. Infantes ex consuetudine deferendos ad Baptismum, circa diem octavum, nisi prius sit necesse, vel nisi sit gravis causa dilationis, (v.g. quia patrini sunt expectandi) in qua tamen non licet communiter, extra necessitatem, privatim baptizare, & postea adhibere solemnitates, sed præstat expectare aliquamdiu. *Laym. cap. 6. n. 8.*

IV. Baptizanti non licet adhibere cæremonias aliquas, omiſſis aliis. Quia vel fiet in Baptismo solemniter, quod prohibet *Trid. sess. 7. cap. 3.* vel privato: sed in hoc prohibet *Clementina unica*, illas adhibere, nisi sit filius Regis, aut Principis. De patrino tamen usus habet, ut & tunc adhibere possit, etsi non sit necesse. Et multi purant adhibitum non contrahere cognationem spiritualem, nec vere patrinum effici, ut *Sanch. Rodriq. contra Laym. & Suar.* quorum tamen sententia videtur probabilior.

V. Cum in necessitate, vel aliam ob causam, (nam ob gravem causam, v.g. justum timorem infamiae, aliquando licitè fit) Baptismus sine cære-

monis est collatus, ea cessante, illæ solemnitate
templis sunt supplendæ. Quod tamen non est mo-
ris in hæreticis conversis, ne plebs putet, nos so-
rum Baptismum improbare. *Laym. c. 8. n. 10.* Imo
in aliis ommittere, secluso contemptu, esse tantum
veniale docet. *Posserv. de off. Cur. c. 6. n. 23.* Qui re-
tem tenet more Patrini infantem, dum caremo-
niæ suppletur, non contrahere cum eo cognatio-
nem spiritualement, *Dian. p. 3. t. 4. R. 260.* ex Pano
dicit esse probabile.

VI. Si Baptismus collatus deprehendatur
isse invalidus, non ideo repetendæ sunt caremo-
niæ.

ARTICULUS II.

Qui Patrini, & quod eorum offi- cium?

Resp. I. Patrini sunt quasi patres spirituales, qui
baptizatum de fonte suscipiunt in suam curam.
Unde eorum officium est; baptizatum de rebus
fidei instruere; orationem Dominicam & Symbo-
lum docere; ad quod obligantur, si id ab aliis non
fiat. *Laym. l. 2. t. 5. c. 9.*

Resp. II. Ut quis validè sit Patrinus, non certæ
ætatis; sed requiritur 1. Usus rationis. 2. Ut ipse sit
baptizatus, (quia non potest esse pater, qui ipse
nondum sit natus.) Et quidem, ut ejus Baptismus
fuerit validus: quia accessorium sequitur princi-
pale. 3. Ut à parentibus, vel Parochò, ad hoc deli-
gnatus sit: ad quod videtur sufficere, si etiam ultro
se

se ingerens sit admissus, designatos autem ritè à parentibus, Parochus non validè mutat. *Dian. p. 7. t. 9 R. 50. 4.* Ut in ipso Baptismo (quia non sufficit, ut in solis cæremoniis) per se, vel procuratorè tangat, teneat, aut de manu baptizantis suscipiat. 5. Ut id non materialiter tantum, sed animo susceptoris, sive cum intentione id munus gerendi faciat. *Laym. c. 9 n. 9*

Resp. III. Validè quidè, sed illicitè sunt patrini, Abbas & monachus. Quo nomine nō veniūt medicantes, etsi *Laym.* omnes claustrales comprehēdos velit; & quoad Abbates, in multis locis consuetudo sit contraria. 2. Conjuges respectu conjugum, & parentes respectu filiorum, nisi sit necessitas. 3. Moribus infames. 4. Apostatæ & hæretici, qui nullo casu videntur advocandi: quia ea advocatio esset protestatio, quasi falsæ religionis, cum non nisi de falsâ fidè sint sponsuri: etsi *Laym.* hic *cap. 9. n. 7.* probabiliter dicat, posse subinde ob gravem causam admitti. Catholici verò, ob rationalem causam, infantem hæretici, baptizante Prædicante, suscipere possunt, saltem in Germania, *Laym. cap. 9. num. 6.* 5. Plures quàm duo; quia *Trid.* non nisi unum, aut ad summum unum, & unam permittit, propter cognationem spiritualem inde oriri solitam. Ideoque mandat Parochis, sub pena arbitrio Ordinarii infligenda, ut si plures se offerant, petant ab iis, ad quos spectat patrinos designare, ut unum vel duos nominent, eosque tantum admittant, qui soli cognationem contrahant, eorumque nomina in librum referant, eosque de contracta spiritali cognatio-

ne instruat : scilicet quod ea impediatur, dirimaturque matrimonium: non quidem inter se, sed inter ipsos & baptizatum, ejusque patrem & matrem, sicut etiam inter baptizantem & baptizatum, baptizati que patrem & matrem. Excipiuntur tamen parentes, quando propriam prolem suscipiunt in necessitate. v. *Laym. l. infra citandus* Unus resolves.

I. In privato Baptismo, ob necessitatem dicitur pater non debet suscipere, aut tenere tanquam pater infantem; cum in hoc casu nulla sit patris necessitas, ideoque si id vel tunc, vel etiam in Baptismo publico temerè faciat, (idem est, si prolem suam ipse baptizet) graviter peccat, & in hoc contrahit in posteriore casu cognationem cum conjugate, atque ut docet *Sanch. de matr. d. 36* & alii communiter, privatur jure petendi debitum, quod tamen negat *Con. & Dian t. 4. de sacram. R. 3. v. Bonac. de matr. q. 3. p. 5. §. 2. Escob. tr. 7. E. 2.* ubi citat *Suar.* negantem.

II. Si inter multos patrinus nulli certi à parochis, aut in eorum defectu, à Parocho designentur, qui aliis seclusis cognationem contrahant, sic multi simul ex ignorantia, vel Parochi negligentia levent, probabile est, omnes contrahere cognationem; (nisi tamen assistant tantum, & non tangant) v. *Laym. l. 5. t. 10 p. 4. cap. 8. & tr. cap. 9. n. 4. Dian* tamen p. 9. t. 7. R. 5 ex *Suar. Marat. & Perez.* dicit, eo casu nullum contrahere cognationem.

III. Parochus graviter peccat, si ex negligentia frequenter omittat nomina baptizatorum re-

ferre in librum; tum ob legem *Trid.* in re gravi & sub pena gravi; tum ob incommoda, & damna inde sequentia. *Quintan. t. 1. f. 11. 2.* Si ejus culpa Patris plures adhibeantur, *Quint. l. c.* Ac licet *Perez. & Ser.* apud *Dia. p. 9. t. 7. R. 5.* dicant esse probabile, quod tantum peccet venialiter; alii tamen mortalis eum damnant.

CAPUT II.

De Confirmatione,

DUBIUM I.

Quid sit, & quæ ejus materia & forma?

Resp. I. Confirmatio est unctio chris-matis sub præscripta forma verborum, in fronte baptizati, ab Episcopo, quâ is ex Christi institutione, gratiæ augmentum & robur accipit.

Resp. II. Materia ejus remota essentialis, est chrisma, confectum ex balsamo & oleo olivarum, benedictum ab Episcopo. Ita commun. Doct. *Unde resolves.*

I. Non sufficit solum Balsamum, ut voluit *Canus*, nec solum oleum, ut voluit *Cajet. Sotus Nav.*

II. Etiam benedictio Episcopalis est de essentia, ut habet communis contra *Cajet.* ideoq; nulla delegatione, sive Episcopi, sive Papæ, simplex Sacerdos potest conficere chrisma, *Con. d. 72. a. 3. dub. 1. cap. 4.*

III. Perinde est ad substantiam sacramenti, sive chrisma sit novum, sive verus: licet graviter peccet,

et, qui utitur alio, quàm novo, id est, illo antea consecrato. In quem finem, quotannis in die Coenæ consecratur, veteri combusto.

Resp. III. Materia proxima, est unctio in fronte per manum Episcopi, (unde etiam hoc Sacramentum, manus impositio dicitur à S. Luca *Act. 16.*) in formam crucis facta. Quæ omnia sunt de necessitate Sacramenti, ut habet communis. *Paul. resolves.*

I. Et si ex necessitate præcepti, unctio fieri debet pollice manus dextræ; valida tamen esset, si fieret digito etiam sinistrae manus: qui verè fieret per impositionem manus Episcopalis. Ita *Præp. de* alii contra *Suar.* Peccabit tamen Episcopus graviter contra universalis Ecclesiæ morem. *v. Laym. hic cap. 2. & Escob. t. 8. E. 3.* ubi docet, probabile esse, non peccare mortaliter.

II. Probabile est, requiri ad valorem Sacramenti, ut unctio fiat ab Episcopo immediate, nullo instrumento mediante. Ita *Fill. & Laym.* contra quosdam: quia debet fieri per impositionem manus. *Esc. t. 7. E. 3.*

Resp. IV. Forma vera & necessaria, in Ecclesia Latina, est: *Signo* (ut habet *Trid.*) vel, *Consigno*, ut habet *S. Thom.* *te signo crucis, & confirmo te christumate salutis, in nomine Patris, &c.* In qua utrum de essentia sit, ut utraq; actio, signandi & unguendi, expressè significetur, disputant Scholastici. *Laym.*

& Fill. t. 3. d. 10. Con. l. c. 4.

Dian. R. 27.

DUBIUM II.

Quis Minister, & quod subjectum?

Resp. I. Minister ordinarius validæ Cōfirmationis, est solus & omnis Episcopus, etiam excommunicatus, vel hæreticus: ex commissione autem, vel delegatione Pontificis, etiam simplex Sacerdos. Est communis, v. *Fernand. Laym. l. 5. c. 3. c. 6. Bonac. d. 2. p. 2* Unde resolves.

I. Etsi Episcopus graviter peccet, si vel in aliena diocesi, vel sibi non subditos confirmet, sine proprii Episcopi consensu, saltem tacito, propter defectum juris dictionis: valida tamen est Confirmatio, quia ista non requiritur necessitate Sacramenti, sed præcepti tantum.

II. Excusatur à peccato Episcopus, si ex alia diocesi accurrentes confirmet; quia præsumitur tacitus consensus alterius Episcopi, cui id gratum esse censetur: præsertim si consuetudine ita receptum sit, vel à proprio agrè confirmari possint. Ita contra *Bon. d. 3. de sacr. docet Tan. in 3. p. d. 4. q. 4. d. 3. Sa. V. Confirmatio, & alii.*

III. Peccat graviter Episcopus, si longo tempore non confirmet: quia subditos ingenti bono privat.

Resp. II. Validè confirmantur omnes, & soli baptizati, nondum confirmati. Ratio est, tum ex illo *Act. 2. v. 2. Replevit totam domum*: tum ex usu & traditione Ecclesiæ: tum quia omnes indigent ejus effectu, & sunt capaces. Licitè verò confirmantur iidem, qui validè; dummodo constet non po-

nerc

nere obicem, sive Sacramento, sive ejus affectu. Ratio patet ex dictis. *Vnde resolves.*

I. Etiam infantes, & rationis impotes, *valde* hoc Sacramentum suscipiunt.

II. Et si quoad infantes, consultius sit, dāre usque ad rationis usum; tum ob irreverentiam sacramenti; tum ob periculum iterationis; tum ob Ecclesiæ usum: nihilominus ob rationabilem causam, etiam ante iis licitè datur, v. gr. si timeatur diuturna absentia Episcopi; vel hic ad ista loca rarè veniat; item si infans sit in periculo mortis, (in quo quidam dicunt debere dari) denique si sit filius Principis. *Laym. hic. t. 3. c. 6. Fill. tom. 1. t. 3. c. 2.*

III. Etiam perpetuò amentes (præsertim si aliquando usum rationis habuerint) licitè confirmantur; etsi per accidens nunquam sint spiritualiter pugnaturi. Ita *Suar. Fill. Laym. l. c. Con. q. 7. a. 8. n. 83.*

DUBIUM III.

Qua Confirmationis necessitas, & ceremoniam?

Resp. I. Non est necessaria ad salutem, necessitate mediæ, neque per se præcepti. Est communis s. *Thom* & aliorum, contra *Scot.* & *Sylv.* Ratio, quia Ecclesia non urget ejus susceptionem ullis pœnis; tum quia nec ex scriptura, nec traditione, neque sine aut institutione Sacramenti, tale præceptum colligitur. Et Canones, qui in contrari-

um afferuntur, ſatis explicantur de neceſſitate ad melius eſſe.

Dixi, *per ſe*: quia per accidens aliquando poteſt eſſe neceſſaria ad ſalutem, ex præcepto charitatis ſui, vel proximi, vel alio, v. g. ad cavendum ſcandalum; vel ratione conſcientiæ, quâ quis valdè metuit, ne in tormentis deficiat ſine hoc Sacramento. *Vnde reſolves.*

I. Negligere hoc Sacramentum, ſecluſo ſcandalo & contemptu, non eſt mortale, *Suar. Laym. l. 5. c. 5. Bon. d. 3. q. 1. p. 2.* ubi ex aliis multis docent, nullum eſt præceptum illud ſuſcipiendi.

II. Eſt omiſſio ex contemptu, v. g. ſi quis id nihili faciat, aut puerile, aut vile habeat, ſit mortalis: talis tamen non cenſetur eſſe, cum quis ejus oblatam occaſionem, quam poſtea non facile habiturus eſt, negligit. Ita commun. contra *Sylv. V. Confirm. & Tol. l. 2. c. 4.*

III. Præceptum, quod habetur in *Trid. ſeſſ. 23. cap. 4. de reſor.* non ligat omnes, cum ſit hypotheticum; ſed tantum ordinandos vel initiandos prima conſura. Cujus omiſſionem non eſſe mortalem, contra *Tann.* docet *Henriq. Valent. Suar. d. 38. ſi. & Navar. c. 22.* qui addit, ne quidem Episcopum peccare mortaliter, ordinando non confirmatum, aut ſi ipſe non confirmatus ordinet, *vid. Regim. l. 28. cap. 3.*

Reſp II. Circa cæremonias Confirmationis, ſcienda ſunt ſequentia. I. Eſt ſervandi ſint ritus in Pontificali præſcripti, peccetque graviter Episcopus, ſi confirmet ſine pluviâ, mitra, vel pedo; uti & ſi ordines ſacros conferat cum ſolis indumē-

tis

tis Missæ. *Dian* p. 7. t. 10. R. 31. non tamen semper
 rit mortalis alicujus omisso, v. g. alapa, aut cer
 Potest autem conferri loco quovis decenti, etiam
 extra Ecclesiam; & à prandio non jejunis, aut
 anni tempore. 2. Sub gravi culpa, ut docet *Ne
 cap. 22.* ex communi requiritur Patrinus; isq; una
 tantum, (licet *Tol.* duos admittat) qui si combu
 matus non sit, peccat graviter secundum commo
 nem. (*Escob.* tamen ex *Con.* docet, non esse mortu
 le) quod probabile esse docet *Quintan. t. 2. c. 7.* im
 nullum, si fiat in necessitate, & non contrahit co
 gnationem, ut docet *Sanch. Suar.* contra *Sylv.* &
 & alios Debetq; esse diversus à Patrino Baptismi
 saltem extra necessitatem, licet cum *Bon. & Har.*
 id neget *Quint. t. 2. s. 7. & 14.* secus facientem non
 peccare mortaliter, dicat *Dia. p. 3. t. 4. R. 21.* & non
 Monachus (nisi factus Episcopus) Admitti tamen
 & illos; & moniales posse sine culpa, docet idem
Quint. l. c. s. 18. nisi in eorum Religione sit prohibi
 tum. Eo autem nomine non excludi mendicantes,
 notat *Con. & alii quinq;.* cum *Dian. p. 9. t. 6. R.*
 32. Nec refert, seclusa consuetudine, num vir sit
 aut scemina. Neque etiam contrahit obligatio
 nem instruendi confirmatum; sed tantum cogna
 tionem spirituales cum eo, & ejus parentibus;
 dummodo tamen eum tangat. 3. Frons confirma
 ti obliganda est fascia lineæ, cruce notata, gestan
 da uno, tribus vel septem diebus, pro consuetu
 dine; illota interim fronte; potest etiam, si ratio
 subsit, statim auferri, & frons ablui: ipsa autem
 comburi, vel honestè asservari debet, nec ad pro
 fanos usus adhiberi; propter contractum christia
 nis

tis: neque solvens illam, contrahit cognationem, v. *Præp. in 3. p. q. 2. n. 121.* 4. Parochos teneri in librum referre nomina confirmatorum & patrino- rum suæ Parochiæ, (eamq; curam ad Episcopos etiam pertinere) tum propter sciendam cognati- onem spiritualem, tum propter ordines suscipien- dos, docet *Quintan. t. 2. f. 11. ex Barbosa, & c. ac de- niq; licere mutare nomen in Confirmatione, I- bid. f. 10.*

TRACTATUS III.

De Eucharistia.

CAPUT I.

De Essentia Eucharistia.

DUBIUM I.

Quid sit Eucharistia?

Resp. Est Sacramentum corporis, & sanguinis Christi, sub speciebus panis & vini, ad spiri- tualem animæ refectionem divinitus institutum. Ita commun. Schol. *Vnde resolves sequentia.*

I. Tam species consecratæ, quam corpus & sanguis Christi, intrinsicè & essentialiter constitu- unt hoc Sacramentum: adeoque falsum est, quod docuit *Waldensis*, Corpus & sanguinem Christi. esse totum Sacramentum. Ratio, tum quia *Trid.* do-